

Interreg

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

NEXT România – Ucraina

www.ro-ua.net

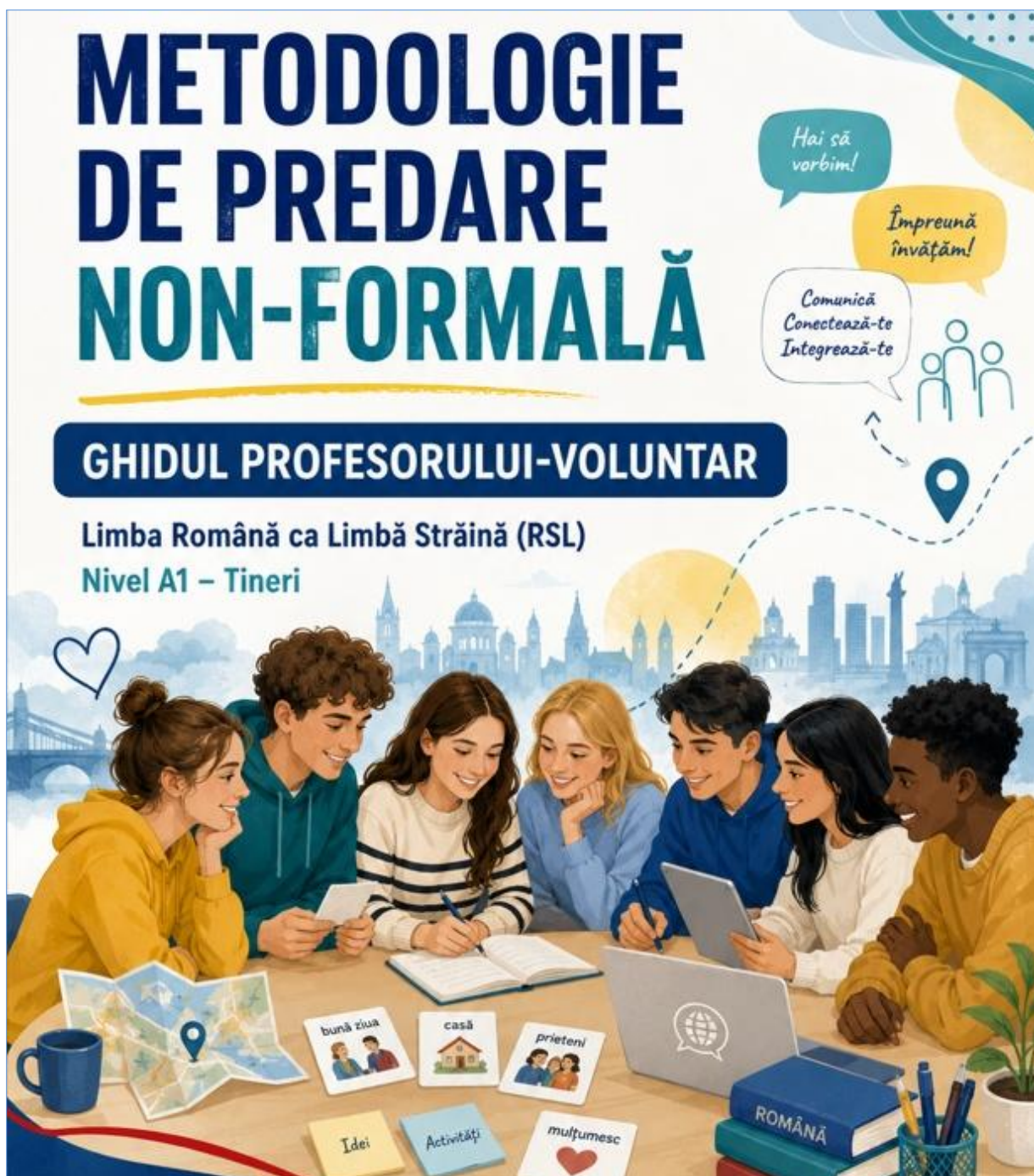
Learn Across
Borders

METODOLOGIE DE PREDARE NON-FORMALĂ

GHIDUL PROFESORULUI-VOLUNTAR

Limba Română ca Limbă Străină (RSL)

Nivel A1 – Tineri

ASSOCIATION
OF UKRAINIAN REGIONS
FOR THE DANUBE STRATEGY

FUNDATIA JUDEȚEANĂ PENTRU
TINERET TULCEA

METODOLOGIE DE PREDARE NON-FORMALĂ, NIVEL A1 – TINERI

Titlu: Metodologie de predare non-formală – Nivel A1 – tineri

Destinație: Ghid pentru profesorii-voluntari din cadrul Proiectului ROUA00342.

Proiect: *Îmbunătățirea accesului la educație în regiunile de frontieră ca un factor important al socializării și integrării în Uniunea Europeană,*
Programul Interreg VI-A NEXT România-Ucraina 2021-2027 este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat de statele participante la program..

Partener principal:

Asociația Strategia UE pentru Regiunea Dunării
(Association of Ukrainian Regions for the Danube Strategy)
Odesa / Shevchenka, 4
<https://www.danuberegion.com.ua>

Partener secundar:

Fundația Județeană pentru Tineret Tulcea (FJTT)
Tulcea / str. Isacpei, 24
fjt_tulcea@yahoo.com / [@fjt_tulcea](https://fjttulcea.ro/) / <https://fjttulcea.ro/>

STRUCTURA ȘI CONȚINUTUL GHIDULUI PROFESORULUI-VOLUNTAR

Partea I: Cadrul Teoretic și Filosofia Non-Formală

- **Pilonii Metodologici Specifici:**

Abordarea comunicativă action-oriented (CEFR) – limba ca instrument pentru sarcini reale.
Principiul filtru-afectiv scăzut (Stephen Krashen) – minimizarea anxietății și acceptarea greșelii.
Intercomprehensiune și puntea slavo-romanică – utilizarea cuvintelor cu rădăcini comune.

- **Structura unui atelier standard (formatul 4P - 90 de minute):**

1. Preluarea (icebreaker & warm-up) | 10 – 15 min: conectare emoțională și mișcare
(Strategii: *Mingea de foc, Adevăr sau Geografie, Termometrul Emoțional*).

2. Prezentarea Contextuală (input-ul lingvistic) | 15 – 20 min: Introducere prin context vizual/
auditiv

(Strategii: *Metoda TPR / Povestea, Ancorarea Digitală - Meme/ TikTok, Descoperirea ghidată*).

3. Practica ghidată (fixare & automatizare) | 20 – 25 min: Manipulare controlată

(Strategii: *Potrivește Jumătățile, Quiz digital - Kahoot!/ Wordwall, Lanțul corect*).

4. Producția liberă (aplicabilitate) | 25 – 30 min: Rezolvarea unei sarcini reale fără corectarea
greșelilor mici

(Strategii: *Joc de Rol / Simulare, Planul de Weekend, Creare de conținut / Micro-Task*).

Partea II: Planul de Curs Practic (curriculum A1 pe module)

- **Modulul 1: Supraviețuire și conexiuni rapide (săptămânile 1 - 2)** – Salut, identificare, orientare. *Activitate: Speed Dating Lingvistic.*
- **Modulul 2: Viața în oraș & transport (săptămânile 3-4)** – Orientare urbană, bilete, indicații. *Activitate: Găsește Comoara în București/ Orașul Gazdă.*
- **Modulul 3: Socializare, timp liber și tehnologie (Săptămânile 5-6)** – Preferințe, hobby-uri, rețele sociale. *Activitate: Profilul de Instagram.*
- **Modulul 4: Cumpărături și alimentație (Săptămânile 7-8)** – Interacțiune la supermarket/ piață, bani, cantități. *Activitate: La Piață (joc de rol).*

Partea III: Toolkit pentru profesorul-voluntar (Tehnici de facilitare)

- **Tehnica TTT vs. STT:** Reducerea timpului de vorbire al profesorului (Teacher Talking Time) la 20-25% și creșterea timpului cursanților (Student Talking Time) la 75-80%.
- **Metode digitale și gamification:** Utilizarea platformelor *Kahoot!, Quizizz, Wordwall* și a meme-urilor în română.
- **Gestionarea barierei lingvistice:** Controlul tehnicii de *code-switching* (folosirea mimicii/ TPR, evitarea traducerii cuvânt cu cuvânt).

Partea IV: Monitorizare și Evaluare Non-Formală

- **Pașaportul Lingvistic (Self-Assessment):** Fișă cu „Can-Do Statements” (Declarații de competență).
- **Sarcina Finală (Project-Based):** Crearea unui scurt video tip TikTok (1 minut) despre locul preferat din oraș.

Practică: Toolkit de sală pentru profesorii-voluntari

- **Matricea de Planificare Rapidă:** Template de buzunar pentru planificarea celor 4 faze (Preluare, Prezentare, Practică Ghidată, Producție Liberă).
- **Puntea Slavo-Romanică (Ghid de accelerare vizuală):** Tabel cu vocabular de legătură (ex: *Vreme, Bogat, Slab, Nevastă, Da, Plăți*).
- **Banca de Activități de Urgență:**
 - *Jocul 1: Telefonul fără fir în mișcare* (Vocabular și mimă).
 - *Jocul 2: Detectivul de Obiecte* (Adjective și culori).
 - *Jocul 3: Adevăr sau Minciună* (Verbe la prezent).
- **Corectare non-verbală și ecoul lingvistic:**
 - *Gestică de Control:* Tehnica degetelor simbol (genuri), Tehnica mimei/ TPR (blocaje), Linia timpului (timpuri verbale).
 - *Tehnica „Chat-ul Silențios”:* Notarea formei corecte pe o tăbliță (A4) plimbată prin fața grupurilor.
 - *Tehnica „Ecoului Correctiv”:* Reformularea pozitivă a mesajului fără întrerupere rigidă.
- **Matricea de evaluare rapidă (Exit Ticket):** Completarea unui Post-it cu 3 vize obligatorii înainte de plecare:
 1. *Cuvântul meu* (Ancorarea lexicală).
 2. *Fraza mea de stradă* (Scutul de supraviețuire).
 3. *Meteorologia mea emoțională* (Starea de spirit prin simboluri: soare, nori, ploaie, fulger)

Ghidul Misiunilor în Comunitate (Work Across the City)

- **Catalogul de Misiuni Interactive (înlocuitorul temelor de acasă):**
 - *Misiunea 1:* Detectivul de Firme și Mesaje Secrete (Fotografierea semnelor publice și postarea pe Telegram/WhatsApp).
 - *Misiunea 2:* Spionul de Prețuri (Notarea și compararea prețurilor la supermarket).
 - *Misiunea 3:* Provocarea celor Trei Cuvinte Magice (Interacțiune reală folosind salutul, mulțumirea și formula de plecare).
 - *Misiunea 4:* Reporter de Weekend (Realizarea unui micro-video selfie/peisaj de 30 de secunde).
- **Sistemul de recompense non-formale:** Harta Exploratorilor Urbani (colectarea de stickere/ insigne pentru titlurile de *Oaspete Curios* sau *Explorator Urban*).
- **Managementul Empatic al Neefectuării Misiunilor:**
 - *Pasul 1:* Validarea emoțională (eliminarea tonului de reproș).
 - *Pasul 2:* Tehnica „Plasa de Siguranță” (rezolvarea alternativă pe loc, în clasă, prin Google Maps, pliante promoționale, tehnica oglinzii sau galeria foto proprie).
 - *Pasul 3:* Debriefing și Peer-to-Peer (alocarea unui coleg drept mentor).

Secretele de supraviețuire pentru profesorul necalificat

1. Predarea limbii ca „Instrucțiuni de utilizare” (formule gata construite, tip Lego), nu ca reguli teoretice.
2. Acceptarea relaxată a curiozităților gramaticale („*Pentru că așa s-a nimerit în română!*”).
3. Utilizarea constructivă a telefoanelor în timpul orei (*Google Images, Kahoot!, Mentimeter*).
4. Tehnica Ping-Pong (limitarea monologului profesorului la maximum 3 minute).
5. Evitarea traducerii directe (inamicul autonomiei) și prioritizarea contextului/mimicii.
6. Sărbătorirea greșelii ca succes (validarea curajului de a vorbi).
7. Pregătirea permanentă a trei „Jocuri de Urgență” în buzunar pentru gestionarea stărilor de oboseală sau abatere emoțională.

METODOLOGIE DE PREDARE NON-FORMALĂ

Partea I: Cadrul teoretic și filosofia non-formală

Educația non-formală nu înseamnă lipsă de structură, ci **flexibilitate în livrare**. Pentru tineri (15-25 ani) strămutați, clasa de limba română nu trebuie să fie un spațiu de stres academic, ci un mediu sigur de socializare și integrare.

1. Pilonii Metodologici Specifici

- **Abordarea comunicativă Action-Oriented (CEFR):** Limba este un instrument pentru a îndeplini sarcini reale (ex: „cum cumpăr o cartelă SIM”, nu „cum conjug un verb la diateza pasivă”).
- **Principiul Filtru afectiv scăzut (Stephen Krashen):** Tinerii învață doar când anxietatea este minimă. Greșeala este privită ca un instrument de învățare, nu ca un eșec. Nu corectăm fiecare greșeală gramaticală în timpul vorbirii libere pentru a nu bloca fluxul comunicativ.
- **Intercomprehensiune și puntea slavo-romanică:** Deși româna este o limbă latină, ea conține un procent semnificativ de vocabular de origine slavă (cuvinte precum *vreme*, *dragoste*, *mândru*, *slab*, *bogat* sau sufixe comune). Folosiți aceste punți ca elemente de familiaritate și confort.

Pentru a menține atenția, energia și implicarea tinerilor ucraineni (care vin adesea la cursuri după școală, facultate sau muncă), o sesiune non-formală de limba română trebuie să funcționeze ca un mecanism fluid.

Formatul 4P (*Preluare, Prezentare, Practică Ghidată, Producție liberă*) este conceput special pentru a muta centrul de greutate de la profesor către cursant, transformând învățarea pasivă în acțiune.

Iată descompunerea detaliată, pas cu pas, a acestei structuri pentru un atelier standard de **90 de minute**:

1. PRELUAREA (Icebreaker & Warm-up) | 10 – 15 minute

Scopul: Ruperea ritmului cotidian, conectarea emoțională, reducerea anxietății (scăderea filtrului afectiv) și reconectarea cu limba română (activarea cunoștințelor anterioare).

- **Atmosfera:** Dinamică, informală, de mișcare. De regulă, tinerii și coordonatorul stau în cerc (în picioare sau pe scaune, fără bănci între ei).
- **Rolul profesorului:** Facilitator, animator, partener de joc.
- **Strategii practice:**
 - **„Mingea de foc”:** Coordonatorul aruncă o minge ușoară către un tânăr și pune o întrebare simplă din sesiunea trecută (ex: *Ce ai mâncat azi dimineață?* sau *Cum te simți de la 1 la 10?*). Cel care prinde răspunde scurt, apoi aruncă mingea mai departe către un coleg, punând o altă întrebare.
 - **„Adevăr sau Geografie”:** Fiecare spune numele său și un cuvânt în română care începe cu prima literă a numelui lor (ex: *Eu sunt Maxim și îmi place mărul*).

- „**Termometrul emoțional**”: Lipiți pe pereți emoticoane (Fericit, Obosit, Stresat, Curios). Tinerii se deplasează fizic lângă emoticonul care le descrie starea și explică în 2-3 cuvinte de ce sunt acolo.

2. PREZENTAREA CONTEXTUALĂ (Input-ul Lingvistic) | 15 – 20 minute

Scopul: Introducerea noului vocabular și a structurilor gramaticale esențiale A1, însă **fără explicații teoretice aride**. Limba se introduce prin context vizual, auditiv sau situat.

- **Atmosfera:** Focalizată, vizuală, interactivă.
- **Rolul Profesorului:** Modelator, actor, selector de conținut. Profesorul folosește mimica, gesturile, obiectele reale (realia) și instrumentele digitale.
- **Strategii practice:**
 - **Metoda TPR (Total Physical Response) & Povestea:** Dacă tema este „La restaurant”, profesorul-voluntar nu scrie pe tablă o listă de verbe. El mimează: *Intru în restaurant (merge pe loc), deschid meniul (deschide palmele), citesc (mișcă ochii), mi-e foame (se ține de stomac) și chem chelnerul: Vă rog!*. Tinerii mimează și repetă cuvintele în cor.
 - **Ancorarea Digitală (Meme/ TikTok):** Se proiectează un clip video scurt (30 secunde) sau un meme popular în România care conține structura țintă (ex: utilizarea lui *Vreau să...* sau *Cât costă?*). Se discută pe marginea imaginii: *Ce vedeți? Ce credeți că înseamnă?*
 - **Descoperirea ghidată:** Profesorul oferă 3 propoziții exemplu pe tablă și îi lasă pe tineri să prindă singuri regula (ex: *Eu locuiesc în București. Tu locuiești în Odesa. El locuiește în Kiev. \ Care este diferența la finalul verbului?*).

3. PRACTICA GHIDATĂ (Fixare & Automatizare) | 20 – 25 minute

Scopul: Manipularea noilor cuvinte și structuri într-un mediu controlat și sigur, unde riscul de a greși este minim. Se construiește puntea de la „înțeleg cuvântul” la „pot să îl folosesc”.

- **Atmosfera:** Colaborativă, competitivă (joc de echipă), structurată.
- **Rolul Profesorului:** Monitor discret, arbitru, resursă de sprijin. Profesorul se plimbă printre echipe și ajută doar dacă i se cere.
- **Strategii practice:**
 - **„Potrivește Jumătățile” (Joc de masă):** În echipe de 3-4, tinerii primesc carduri tăiate pe jumătate. Pe o jumătate este o întrebare, pe cealaltă este răspunsul corect sau o imagine. Trebuie să le asambleze contracronometru (ex: *Unde este stația de autobuz? / Este vizavi de parc*).
 - **Quiz digital (Kahoot! / Wordwall):** Tinerii își folosesc telefoanele pentru un test rapid, vizual și interactiv bazat pe elementele tocmai predate. Competiția le menține adrenalina ridicată.
 - **„Lanțul corect”:** Un elev primește o fișă cu o imagine (ex: o cană de cafea) și spune: *Eu beau cafea. Dar tu?* și dă un cub/ obiect colegului, care trebuie să schimbe verbul sau substantivul pe baza imaginii lui.

4. PRODUCȚIA LIBERĂ (Aplicabilitate în Viața Reală) | 25 – 30 minute

Scopul: Acesta este cel mai important moment al atelierului. Tinerii folosesc tot ce au învățat pentru a rezolva o sarcină reală, exprimându-și propriile idei, personalitatea și nevoile. **Aici profesorul-voluntar NU mai intervine pentru a corecta greșelile mici**, lăsând comunicarea să curgă.

- **Atmosfera:** Creativă, autonomă, bazată pe acțiune (Task-Based).
- **Rolul Profesorului:** Observator din umbră, evaluator invizibil (își notează greșelile comune pe o foaie pentru a le discuta la final, fără a numi persoana care le-a făcut).

- **Strategii practice:**

- **Joc de Rol / Simulare Imersivă:** Clasa devine un spațiu real. De exemplu, pentru tema „Cumpărături”: se amenajează 3 mese ca „magazine” (haine, alimente, electronice) cu etichete de prețuri. Tinerii primesc roluri (vânzători aroganți, cumpărători nehotărâți, cumpărători cu buget fix) și trebuie să interacționeze liber pentru a-și îndeplini obiectivele secrete din fișe.
- **„Planul de Weekend” (Proiect de grup):** În grupuri de 3, tinerii au la dispoziție un buget imaginar de 200 de lei și broșuri/ pagini web cu evenimente din oraș. Trebuie să negocieze în română și să scrie pe un poster programul zilei de sâmbătă: *La ora 12:00 mergem în parc. La ora 14:00 mâncăm pizza.* La final, fiecare grup își prezintă planul în fața clasei.
- **Creare de conținut (Micro-Task):** Tinerii filmează cu telefonul un video de 30 de secunde (tip „story”) în perechi, în care simulează că invită un prieten român la o cafea, folosind jargonul tinerilor (ex: *Ce faci, boss? Mergem la o cafea?*).

De ce funcționează această structură pentru Proiectul ROUA00342?

Tinerii trec de la starea de **receptori pasivi** (unde oboseala și gândurile legate de contextul social îi pot distra) la cea de **actori principali**. Energia crește progresiv spre finalul cursului, lăsându-le sentimentul de succes: *Am intrat la curs neștiind cum să cer mâncare, iar acum am reușit să cumpăr o pizza simulată de la colegul meu, vorbind doar în română!*

Partea II: Planul de Curs Practic (Curriculum A1 pe Module)

Fiecare modul conține componenta lingvistică integrată nativ în activități practice, jocuri și dinamici de grup.

MODULUL 1: Supraviețuire și Conexiuni Rapide (Săptămânile 1-2)

- **Obiectiv:** Salutul, identificarea personală, orientarea în spațiu.

Activitate Practică: „Speed Dating” Lingvistic

- **Obiectiv:** Tinerii trebuie să afle numele, vârsta și orașul de origine al colegilor în mai puțin de 60 de secunde per interacțiune.
- **Materiale:** Carduri cu întrebări și structuri de răspuns ajutătoare scrise pe tablă:
 - Bună! Cum te cheamă? \ Pe mine mă cheamă...
 - Câți ani ai? \ Am ... ani.
 - De unde ești? \ Sunt din Ucraina, din Odesa / Kiev.
- **Mecanică:** Tinerii stau pe două rânduri de scaune, față în față. La semnalul profesorului-voluntar (un fluier sau clopoțel), încep dialogul. După 1 minut, un rând se mută cu un scaun la dreapta.

MODULUL 2: Viața în Oraș & Transport (Săptămânile 3-4)

- **Obiectiv:** Orientare urbană, cumpărarea biletelor, cererea de indicații.

Activitate Practică: „Găsește comoara în București/ orașul gazdă”

- **Obiectiv:** Utilizarea indicatorilor spațiali (*la stânga, la dreapta, înainte, aproape, departe*).
- **Materiale:** O hartă simplificată a orașului curent printată în format mare (A3) sau proiectată, jetoane.
- **Mecanică:** Clasa se împarte în echipe de câte doi (Un „Șofer” și un „GPS”). GPS-ul primește o locație secretă pe hartă și trebuie să ghideze Șoferul (care are ochii închiși sau privește doar pionul pe hartă) folosind exclusiv comenzi în română: *„Mergi înainte două străzi. Scurt la dreapta. Stop! Ești la farmacie.”*

MODULUL 3: Socializare, Timp Liber și Tehnologie (Săptămânile 5-6)

- **Obiectiv:** Exprimarea preferințelor, hobby-uri, utilizarea rețelelor sociale în română.

Activitate Practică: „Profilul de Instagram”

- **Obiectiv:** Utilizarea verbelor de preferință (*îmi place / nu-mi place / ador / urăsc*) + vocabular de hobby-uri.
- **Materiale:** Foi A4 cu un șablon gol care imită o postare de Instagram.
- **Mecanică:** Tinerii trebuie să deseneze sau să scrie 3 lucruri care le plac și 3 care nu le plac (ex: *Îmi place muzica rock, dar nu-mi place cafeaua amăruie*). Ulterior, foile sunt lipite pe pereții sălii. Tinerii se plimbă prin sală (Gallery Walk) și lasă „comentarii” sau „inimi” pe foile colegilor dacă au gusturi comune (*Și mie îmi place!*).

MODULUL 4: Cumpărături și Alimentație (Săptămânile 7-8)

- **Obiectiv:** Interacțiunea la supermarket/piață, banii, cantități.

Activitate Practică: „La Piață” (Joc de rol imersiv)

- **Obiectiv:** Utilizarea numerelor, cererea politicoasă (*Aș dori...*), prețuri (*Cât costă?*).
- **Materiale:** Bancnote false (printate), fructe și legume din plastic sau imagini decupate.
- **Mecanică:** Jumătate din grupă devin vânzători, cealaltă jumătate cumpărători. Fiecare cumpărător primește o „listă de cumpărături” secretă (ex: 1 kg de mere, o pâine, 2 sticle de apă) și un buget limitat. Trebuie să negocieze și să cumpere tot ce au pe listă în limitele bugetului.

Partea III: Toolkit pentru profesorii-voluntari (tehnici de facilitare)

Ca profesor-voluntar, rolul tău este de **facilitator**, nu de lector. Iată un set de reguli de aur pentru managementul clasei:

1. Tehnica TTT vs. STT

- **TTT (Teacher Talking Time):** Trebuie redus la maximum **20-25%** din durata atelierului.
- **STT (Student Talking Time):** Trebuie să ocupe **75-80%**. Dacă tu vorbești mult, ei nu învață, doar ascultă pasiv.

2. Metode Digitale și Gamification

Tinerii reacționează excelent la tehnologie. Integrați în fiecare sesiune un moment digital de fixare:

- **Kahoot! / Quizizz:** Pentru verificarea vocabularului de sesiunea trecută (10 minute la început).
- **Wordwall:** Pentru jocuri rapide de potrivire a cuvintelor cu imagini pe ecran.
- **Meme-uri în Română:** Folosiți meme-uri populare traduse sau adaptate pentru a explica nuanțe culturale sau expresii uzuale.

3. Gestionarea barierei lingvistice (Code-switching controlat)

- Dacă tinerii nu înțeleg, folosiți **metoda mimicii și a gesturilor (TPR - Total Physical Response)** sau imagini.
- Dacă este absolut necesar, folosiți engleza sau ucraineana/rusa **doar pentru instrucțiuni complexe de joc**, niciodată pentru a traduce textul cuvânt cu cuvânt. Obiectivul este ca ei să deducă sensul din context.

Partea IV: Monitorizare și Evaluare non-formală

Evaluarea nu se face prin note sau teste clasice care pot genera stres post-traumatic sau anxietate de performanță.

- **Pașaportul Lingvistic (Self-Assessment):** La finalul fiecărui modul, tinerii primesc o fișă cu „Can-Do Statements” (Declarații de competență) pe care își pun stickere:
 - *Pot să comand o mâncare la restaurant.*
 - *Pot să cer indicații să ajung la metrou.*
- **Sarcina Finală (Capșon / Project-Based):** În loc de examen scris la finalul nivelului A1, tinerii organizează o scurtă prezentare sau un video de 1 minut de tip TikTok în care prezintă locul lor preferat din oraș în limba română.

Notă pentru profesorii-voluntari: Răbdarea și zâmbetul sunt cele mai puternice instrumente didactice. Mulți dintre acești tineri caută în aceste cursuri nu doar abilități lingvistice, ci și o comunitate în care să se simtă din nou normal și acceptați.

PRACTICĂ: TOOLKIT DE SALĂ PENTRU PROFESORII-VOLUNTARI

1. Matricea de Planificare Rapidă (Template de Buzunar)

Fiecare voluntar completează această structură înainte de a intra la clasă pentru a asigura respectarea formatului 4P.

Faza Sesiunii	Durata	Activitatea Concretă (Ce fac tinerii?)	Materiale Necesare
1. Preluare (Warm-up)	10 min	Ex: <i>Mingea de foc (Întrebări rapide despre starea de spirit).</i>	O minge ușoară de burete.
2. Prezentare (Input)	20 min	Ex: <i>Mimi și gesturi pentru alimente + Proiecție imagini.</i>	Flashcard-uri, Videoproiector.
3. Practică Ghidată	25 min	Ex: <i>Potrivirea prețurilor cu produsele în echipe de 3.</i>	Jetoane cu prețuri și produse.
4. Producție Liberă	30 min	Ex: <i>Târg de vechituri (Joc de rol cu cumpărare/negociere).</i>	Bancnote false, Obiecte reale.

2. Puntea Slavo-Romanică (Ghid de accelerare vizuală)

Tinerii ucraineni înțeleg mult mai repede limba română dacă le arătăm cuvintele care au rădăcini sau logici similare cu ucraineana/rusa. Folosiți acest tabel la tablă pentru a debloca vocabularul:

Cuvânt în Română	Correspondent / rădăcină (UA / RU)	Tip de conexiune / Truc de memorare
Vreme (<i>timp probabilistic</i>)	Время / Время	Înseamnă atât „timp”, cât și „meteo” în ambele limbi.
Bogat	Багатий / Богатый	Sună aproape identic. Schimbarea este doar de accent.
Slab	Слабкий / Слабый	În română înseamnă și <i>fără forță</i> , dar mai ales <i>slab (nu gras)</i> .
Nevastă (<i>soție</i>)	Невіста / Невеста	În ucraineană înseamnă „mireasă”, în română a devenit „soție”.
Da	Так / Да	Confirmarea universală „Da” este identică cu cea din rusă/bulgară.
Plăți (<i>a da bani</i>)	Платити / Платить	Verbul se conjugă diferit, dar rădăcina <i>Plat-</i> este identică.

Sfat pentru profesorii-voluntari: Când introduceți aceste cuvinte, spuneți-le: *Vedeți? Știți deja 15% din limba română fără să vă dați seama!*. Acest lucru le crește masiv încrederea în sine.

3. Banca de Activități de Urgență (fără pregătire / Zero Prep)

Dacă tehnologia eșuează sau dacă grupul este foarte obosit/ distras, folosiți instantaneu una dintre aceste trei dinamici non-formale:

Jocul 1: „Telefonul fără fir în mișcare” (Nivel A1 - Vocabular)

- **Când îl folosești:** Când energia din sală a scăzut complet și tinerii devin somnoroși.
- **Cum funcționează:** Tinerii se așază în șir indian. Coordonatorul șoptește primului un cuvânt din vocabularul țintă (ex: *Spital* sau *Farmacie*). În loc să îl șoptească mai departe, fiecare trebuie să **mimeze** fizic acțiunea/ obiectul către cel din fața lui. Ultimul din șir trebuie să spună cuvântul cu voce tare în limba română.

Jocul 2: „Detectivul de obiecte” (Nivel A1 - adjective și culori)

- **Când îl folosești:** Pentru a exersa descrierile simple (*mare, mic, verde, roșu, frumos, urât*).
- **Cum funcționează:** Coordonatorul spune o caracteristică: *Găsiți ceva albastru și mic!*. Tinerii au la dispoziție 20 de secunde să se miște prin sală, să atingă sau să aducă un obiect care corespunde descrierii (un pix, o copertă de caiet, un hanorac) și să spună în română: *Acesta este un pix albastru*.

Jocul 3: „Adevăr sau Minciună” (Nivel A1 - verbe la prezent)

- **Când îl folosești:** La finalul sesiunii, pentru fixarea verbelor de bază (*a avea, a vrea, a face, a plăcea*).
- **Cum funcționează:** Fiecare tânăr scrie pe o foaie două propoziții adevărate despre el și una falsă în limba română (ex: *1. Am un frate. 2. Îmi place pizza. 3. Locuiesc în Spania.*). Colegii din grup trebuie să ghicească care este minciuna punând întrebări suplimentare simple: *Locuiești în București sau în Spania?*

4. Corectare non-verbală și ecoul lingvistic (Tehnici discrete pentru profesorii-voluntari)

În timpul fazei de **Producție Liberă**, obiectivul principal este *fluența*, nu acuratețea perfectă. Dacă intervii verbal și întrerupi un tânăr în mijlocul frazei (*Nu se spune „un mașină”, se spune „o mașină”*), îi activezi filtrul afectiv: se va bloca, se va înroși și va refuza să mai vorbească.

Folosește, în schimb, aceste **3 tehnici non-verbale de semnalizare și tehnica ecoului**:

A. Toolkit-ul de Semnale Non-Verbale (Gestică de Control)

Tipul de greșeală	Ce NU faci	Semnalul Non-Verbal înlocuitor (Ce faci concret)**	Efectul pedagogic
Greșeală de Gen (ex: <i>băiatul asta, o meci</i>)	Nu spui: <i>E masculin!</i>	Tehnica Degetelor Simbol: Pe colțul tablei sunt desenate permanent două culori sau simboluri simple (Albastru \ Băiat / Roz \ Fată). Când elevul greșește, doar arăți cu degetul spre simbolul corect, fără să scoți un sunet.	Elevul își corectează singur terminația adjectivului sau articolul, fără să se oprească din povestit.
Blocaj / Uitarea cuvântului (ex: <i>Vreau să cumpăr un... îăă... [pauză 10 secunde]</i>)	Nu îi sufli cuvântul imediat.	Tehnica Mimei și Contextului (TPR): Dacă vrea să spună „pâine”, mimezi că tai o felie și o mănânci. Dacă vrea să spună „bilet”, mimezi că compozezi un card în autobuz.	Activezi memoria vizuală și tactilă. Creierul tânărului face efortul de recuperare, ceea ce garantează memorarea pe termen lung.
Greșeală de Timp Verbal (ex: <i>Ieri eu merg la magazin</i>)	Nu începi să predai conjugarea verbului la trecut.	Tehnica Liniei Timpului (Gestică): • <i>Pentru Trecut:</i> Duci mâna ușor peste umăr (în spate). • <i>Pentru Prezent:</i> Arăți cu degetul în jos, spre podea („acum”). • <i>Pentru Viitor:</i> Arăți cu mâna înainte, spre fața clasei.	Tânărul înțelege instantaneu că a plasat acțiunea în momentul greșit și va schimba verbul (<i>Ieri eu... am mers</i>).

B. Tehnica Tehnologică „Chat-ul Silentios”

Dacă tinerii lucrează în echipe mici și vorbesc, iar tu te plimbi printre ei ca observator:

- **Nu interveni în grup.**

- Poartă cu tine o mică **tablă albă magnetică (format A4)** sau un caiet tip *Flipchart de birou*.
- Când auzi o greșeală repetată (ex: *Noi are* în loc de *Noi avem*), scrie forma corectă mare pe tablă și doar treci prin fața grupului lor, arătându-le textul timp de 3 secunde, cu un zâmbet.

C. Tehnica „Ecoului Corectiv” (Reformularea Pozitivă)

Dacă semnalele non-verbale nu funcționează, folosește singura metodă verbală acceptată în non-formal: **reformularea tip ecou**, unde validezi mesajul, dar livrezi gramatica corectă natural.

Exemplu de eșec (Cum nu se face):

- *Tânăr*: „Muzica la festival fost foarte bun.”
- *Voluntar*: „Nu, a fost foarte bună. Festival e neutru, muzica e feminin, și ai uitat auxiliarul a.” (*Rezultat: Tânărul zâmbește strâmb și își privește telefonul*).

Exemplu de succes (Ecoul):

- *Tânăr*: „Muzica la festival fost foarte bun.”
- *Voluntar*: „Ah, de acord! Muzica **a fost** foarte **bună** la festival! Și mie mi-a plăcut. Ce trupă ai văzut?”
(*Rezultat: Corectarea a fost auzită subconștient, dar conversația continuă natural, iar tânărul se simte ascultat, nu evaluat*).

5. Matricea de Evaluare Rapidă la Final de Curs

În educația non-formală, nu folosim teste scrise cu notare, deoarece acestea induc anxietate și pot trezi asocieri negative cu sistemul școlar rigid. Folosim, în schimb, tehnica **Exit Ticket**. Aceasta funcționează ca un „contract de feedback” și un ritual de încheiere.

Cu 7-10 minute înainte de finalul atelierului, coordonatorul oprește orice activitate, împarte fiecărui tânăr câte un **Post-it** (ideal în culori neon, pentru a fi atractive) și le explică regula jocului: *Ușa clasei este încuiată simbolic. Pașaportul vostru de ieșire conține 3 vize obligatorii. Tinerii trebuie să scrie pe bilet cele 3 elemente, iar la plecare îl lipesc direct pe ușă sau pe un panou dedicat numit „Zidul de Reflecție”.*

Structura Detaliată a Biletului (Cele 3 vize)

Pe foaia de Post-it, tinerii trebuie să completeze trei secțiuni clare:

- 1 CUVÂNTUL MEU
- 2 FRAZA MEA DE STRADĂ
- 3 METEOROLOGIA (STAREA) MEA EMOȚIONALĂ

Descompunerea celor 3 Componente

VIZA 1: Ancorarea lexicală („Cuvântul meu de azi”)

- **Ce scrie tânărul:** Un singur cuvânt nou care i s-a părut cel mai util, cel mai amuzant sau cel mai greu de pronunțat în timpul sesiunii.
- **De ce facem asta:** Obligă creierul să facă o scanare rapidă a celor 90 de minute și să extragă o unitate de vocabular fixă. Trecerea cuvântului prin filtrul scrisului de mână (grafomotor) ajută la memorare.
- **Exemple (Nivel A1):** *Pâine, Mănuși, Farmacie, Dreapta, Mulțumesc.*

VIZA 2: Scutul de supraviețuire („Fraza mea de stradă”)

- **Ce scrie tânărul:** O structură/ frază completă, funcțională, pe care se angajează să o folosească în mod real în afara clasei în acea zi sau săptămână.
- **De ce facem asta:** Face trecerea de la cunoștințele teoretice de clasă la viața reală din comunitate (aplicabilitate imediată). Îi oferă tânărului un sentiment de autonomie.
- **Exemple practice de stradă (A1):**
 - *Unde este metroul, vă rog?* (Dacă s-a predat orientarea în spațiu).
 - *Pot să plătesc cu cardul?* (Dacă s-au predat cumpărăturile).
 - *Nu înțeleg, puteți repeta?* (O frază de siguranță excelentă pentru oricine).

VIZA 3: Meteorologia Emoțională („Starea mea de spirit”)

- **Ce scrie/ desenează tânărul:** Un emoticon sau un simbol meteo care reflectă starea sa mentală și emoțională *în acel moment exact de la finalul cursului*.
- **De ce facem asta:** Esențial în proiectul ROUA00342 pentru monitorizarea stării psiho-emoționale a tinerilor. Ne ajută să înțelegem dacă activitățile non-formale le-au oferit relaxare sau dacă i-au obosit.
- **Ghidul de interpretare pentru profesorul-voluntar:**
 - **Soare / Zâmbet:** Energie ridicată, entuziasm, succes.
 - **Soare cu nori / Față neutră:** Ok, dar nivelul de energie este mediu (posibil oboseală de la școală/ muncă).
 - **Ploaie / Față tristă:** Copleșit, trist sau neadaptat (necesită atenție/ sprijin din partea echipei).
 - **Fulger / Stresat:** Frustrat de dificultatea limbii sau de factori externi.

Cum folosește profesorul-voluntar aceste date? (Managementul impactului)

Exit Ticket-ul nu este doar pentru studenți; este oglinda activității tale ca facilitator. După ce tinerii au plecat și au lăsat biletele pe ușă, acordă-ți **3 minute** pentru a le analiza înainte de a le strânge:

1. **Analiza Lexicală:** Dacă din 10 elevi, 8 au scris același cuvânt (ex: *înghețată*), înseamnă că acea activitate specifică a avut cel mai mare impact vizual sau emoțional. Dacă au scris cuvinte complet diferite, grupa are interese diverse, ceea ce e minunat.
2. **Verificarea erorilor:** Dacă vezi greșeli de ortografie majore pe bilete (ex: *Cât costă o apă* scris greșit complet), nu le corectezi atunci, ci îți notezi ca data viitoare să pui acel cuvânt în faza de *Practică Ghidată*.
3. **Monitorizarea Emoțională Activă:** Dacă observi post-it-uri cu simboluri de ploaie [sau fulgere) corelează-le discret cu scrisul sau cu locul unde stătea persoana respectivă. Acesta este un semnal că la sesiunea următoare acel tânăr are nevoie de mai multe validări, un zâmbet în plus sau includerea într-o echipă mai suportivă.

GHIDUL MISIUNILOR ÎN COMUNITATE (WORK ACROSS THE CITY)

Schimbăm conceptul clasic de „temă pentru acasă” (asociat cu stresul școlar și temele repetitive din culegeri) cu cel de **Misiune în Oraș**. Pentru tinerii ucraineni de nivel A1, clasa este doar laboratorul unde își iau uneltele, în timp ce spațiul public (magazinul, strada, cafeneaua, parcul) devine terenul real de joc.

Fiecare misiune este concepută să dureze între 10 și 15 minute, punând accent pe interacțiune directă, tehnologie și mișcare.

1. Catalogul Detaliat de Misiuni Interactive

Profesorul-voluntar lansează misiunea la finalul fiecărui modul sub formă de „provocare a săptămânii”.

MISIUNEA MODULULUI 1: Detectivul de firme și mesaje secrete

Obiectiv: Conectarea cuvintelor învățate în clasa ROUA cu realitatea vizuală a orașului.

- **Sarcina practică:** În drumul tău spre casă, la facultate sau în timpul unei plimbări, deschide aplicația de cameră a telefonului. Trebuie să vânezi și să fotografiezi 3 spații comerciale sau semne publice diferite care conțin cuvinte în limba română din categoriile învățate.
 - Foto 1: O instituție de utilitate (Exemple căutate: FARMACIE, SPITAL, POLIȚIE, BANCĂ).
 - Foto 2: Un magazin de produse sau servicii (Exemple căutate: COFETĂRIE, BRUTĂRIE, FRIZERIE, SUPERMARKET).
 - Foto 3: Un semn de orientare urbană (Exemple căutate: INTRARE, IEȘIRE, DESCHIS, ÎNCHIS, TRAGE, ÎMPINGE).
- **Interacțiunea digitală:** Înainte de următorul atelier, încarcă cele 3 imagini pe grupul comun de Telegram sau WhatsApp al clasei, adăugând un scurt mesaj text în română: „Numele meu este [Nume] și acestea sunt pozele mele”.
- **Dinamică de pornire în atelierul următor:** Profesorul proiectează pozele voastre pe ecran. Fiecare tânăr are la dispoziție 30 de secunde să arate poza lui și să citească cu voce tare cuvântul surprins, demonstrând că îi înțelege utilitatea.

MISIUNEA MODULULUI 2: Spionul de Prețuri (Aventura la Supermarket)

Obiectiv: Utilizarea practică a numerelor, a banilor și a vocabularului de bază pentru alimente în viața de zi cu zi.

- **Sarcina practică:** Mergi în cel mai apropiat supermarket de casa ta. Mergi direct la raioanele specifice și alege 3 produse esențiale pe care le consumi des. Fără să le cumperi în mod obligatoriu, folosește telefonul pentru a nota prețul exact al acestora.
 - Produsul 1 (Raionul de panificație): O pâine sau cornuri.
 - Produsul 2 (Raionul de lactate): Un litru de lapte sau un iaurt.
 - Produsul 3 (Raionul de legume/fructe): Un kilogram de mere sau banane.

- **Interacțiunea în clasă:** În loc de o verificare plictisitoare, clasa se transformă într-o bursă de prețuri. Tinerii sunt grupați în perechi de câte doi și primesc sarcina de a compara rezultatele lor.
 - Dialog tip: „La mine laptele costă 7 lei. La tine cât costă?”
 - „La mine costă 6 lei. Este mai ieftin la magazinul meu!”
- **Mecanica interactivă:** Identificăm împreună cine a găsit cele mai ieftine produse din oraș și creăm pe tablă o hartă virtuală a magazinelor accesibile pentru tineri.

MISIUNEA MODULULUI 3: Provocarea celor Trei Cuvinte Magice

Obiectiv: Spargerea barierei de izolare lingvistică și exersarea curtoaziei verbale cu vorbitori nativi români.

- **Sarcina practică:** Aceasta este o misiune de curaj social. Mergi la o cafenea mică, un chioșc de ziare sau o patiserie de cartier. În momentul în care interacționezi cu personalul de la casă, ești obligat să folosești exclusiv trei expresii cheie în limba română, pronunțate clar și cu zâmbetul pe buze:
 1. Salutul de intrare: „Bună ziua! O cafea / un covrig, vă rog!”
 2. Momentul plății: „Mulțumesc!” (când primești restul sau bonul).
 3. Formula de plecare: „O zi bună, la revedere!”
- **Interacțiunea în clasă:** La începutul orei următoare, facem un cerc de povestiri. Fiecare tânăr folosește un mic element de recuzită (cum ar fi o cană de cafea goală) pe post de microfon și povestește în fața colegilor experiența sa.
 - Ce reacție a avut vânzătorul român când a auzit formulele de politețe?
 - Cât de mari au fost emoțiile de la 1 la 10 înainte de a deschide gura?
 - Ce ai simțit în momentul în care ai fost înțeles din prima încercare?

MISIUNEA MODULULUI 4: Reporter de Weekend (Micro-Video tip Story)

Obiectiv: Integrarea abilităților de exprimare a preferințelor personale într-un format media modern, adaptat stilului de viață al tinerilor.

- **Sarcina practică:** În timpul weekendului, când vizitezi un loc care îți place din oraș (un parc, o cafenea modernă, o stradă pietonală, un muzeu sau chiar curtea casei unde locuiești), filmează un clip scurt cu telefonul tău, având o durată de exact 30 de secunde. Poți să te filmezi pe tine (modul selfie) sau poți filma peisajul în timp ce vorbești pe fundal.
- **Ghidul video-ului (Ce trebuie să spui în română):** Clipul trebuie să conțină trei propoziții simple, dar corect structurate la nivel A1:
 - Propoziția 1 (Prezentare loc): „Acesta este locul meu preferat din oraș.”
 - Propoziția 2 (Acțiune/ Preferință): „Aici îmi place să mă plimb în fiecare sâmbătă.” sau „Aici beau o limonadă bună.”
 - Propoziția 3 (Concluzie personală): „Limba română este interesantă!” sau „Orașul este foarte frumos.”
- **Interacțiunea digitală:** Trimite clipul pe grupul privat al clasei. Toți colegii sunt încurajați să ofere un feedback rapid sub formă de reacții (inimi, aplauze digitale) sau comentarii scurte scrise în limba română (De exemplu: „Foarte frumos!”, „Îmi place și mie acolo!”).

2. Matricea de Validare a Misiunilor (Sistemul de recompense non-formale)

Pentru a menține motivația tinerilor la cote maxime, nu folosim catalogul clasic cu note. În schimb, utilizăm o metodă vizuală inspirată din jocurile video (Gamification).

Pe peretele sălii unde se desfășoară proiectul se afișează un poster mare, colorat, intitulat **Harta Exploratorilor Urbani**. În loc de note de la 1 la 10, tinerii colecționează insigne fizice autoadezive (stickere colorate cu logo-ul ROUA) pe care le lipesc în dreptul numelui lor imediat ce își prezintă misiunea finalizată în fața clasei.

Nume Participant	Misiunea 1: Detectivul	Misiunea 2: Spionul	Misiunea 3: Cuvinte Magice	Misiunea 4: Reporterul	Titlul Obținut la Final
Exemplu: Artem	Insignă Lipită	Insignă Lipită	Insignă Lipită	[Spațiu Liber]	Explorator Urban ROUA
Exemplu: Olena	Insignă Lipită	[Spațiu Liber]	Insignă Lipită	Insignă Lipită	Explorator Urban ROUA
Participant 3	[Spațiu Liber]	[Spațiu Liber]	[Spațiu Liber]	[Spațiu Liber]	În curs de validare

Nivelurile de Recunoaștere

- **Nivelul Începător (1-2 Insigne):** Participantul primește titlul de **Oaspete Curios**.
- **Nivelul Avansat (3-4 Insigne):** Participantul dobândește titlul oficial de **Explorator Urban ROUA**. Acest statut se materializează la festivitatea de încheiere prin oferirea unui kit special de integrare (o agendă de branding personalizată, un set de insigne pentru rucsac și o diplomă simbolică de merit non-formal).

Managementul Empatic al Neefectuării Misiunilor

Într-un mediu de învățare non-formal, abordarea clasică de tipul *De ce nu ți-ai făcut tema?* sau *Ai nota 4* este complet interzisă. Tinerii ucraineni se confruntă adesea cu oboseală cronică, suprasolicitare emoțională, anxietate socială sau simpla barieră a timidității.

Când un tânăr intră în sală și recunoaște că nu și-a îndeplinit misiunea în oraș, urmează protocolul pedagogic de mai jos, împărțit în trei pași strategici:

PASUL 1: Validarea Emoțională (Ce spui și cum reacționezi)

- **Schimbarea de paradigmă:** Afișează un limbaj corporal deschis, zâmbește și elimină orice ton dezamăgit.
- **Dezarmarea verbală:** Spune-i direct în fața grupului, pe un ton relaxat: *Nu este absolut nicio problemă, [Numele]. Acest curs este spațiul tău sigur, nu o școală cu note. Viața în oraș este aglomerată și e perfect normal să nu avem timp sau energie mereu. Mă bucur enorm că ești aici cu noi astăzi, asta este tot ce contează!*
- **Efectul:** Tânărul se va relaxa vizibil, nivelul de cortizol (stres) va scădea, iar grupul va înțelege că greșeala sau omisiunea nu atrage după sine pierderea statutului sau a respectului.

PASUL 2: Strategia de salvare în clasă (Tehnica „Plasa de Siguranță”)

Pentru ca tânărul să nu rămână în urmă și să poată obține totuși insigna pe **Harta**

Exploratorilor Urbani, oferă-i o alternativă imersivă pe loc, transformând eșecul de pe stradă într-o activitate de echipă în clasă.

Iată cum convertești fiecare misiune ratată într-un succes instantaneu:

- **Dacă a ratat Misiunea 1 (Detectivul de firme):**
 - *Soluția pe loc:* coordonatorul deschide pe ecran/videoproiector Google Maps Street View în modul „Plimbare virtuală” pe o stradă centrală din București/orașul gazdă. Pune-l pe tânăr la conducerea tastaturii sau a mouse-ului: *Uite, navighează pe stradă timp de un minut. Când vezi o firmă, strigă STOP și citește-o în română pentru noi!*
- **Dacă a ratat Misiunea 2 (Spionul de prețuri la supermarket):**
 - *Soluția pe loc:* Pune pe masa lui 2-3 pliante publicitare de la magazinele autohtone. Roagă-l să deschidă pliantul, să aleagă trei produse care îi plac și să le prezinte colegilor: *Pâinea mea virtuală costă 4 lei.*
- **Dacă a ratat Misiunea 3 (Cuvintele magice cu un nativ):**
 - *Soluția pe loc: Tehnica Oglinzii.* Pune-l în pereche cu un coleg mai curajos din clasă sau joacă chiar tu rolul vânzătorului român. Mimează o teighea și simulați interacțiunea acolo, în siguranța grupului, până când tânărul prinde curaj să pronunțe formulele de politețe.
- **Dacă a ratat Misiunea 4 (Reporterul - Video de weekend):**
 - *Soluția pe loc:* Nu îl pune să filmeze atunci. Roagă-l să deschidă galeria foto personală din telefon, să aleagă *orice* fotografie veche cu un loc drag lui și să spună doar cele 3 propoziții simple despre acea imagine în fața ta sau a unui grup restrâns de doi colegi.

PASUL 3: Debriefing-ul și Încurajarea Peer-to-Peer (Sprijinul între colegi)

După ce ai aplicat „Plasa de Siguranță”, folosește puterea grupului pentru a stimula motivația intrinsecă.

- Cere unui coleg care a îndeplinit misiunea cu succes pe stradă să devină „**Mentorul de Misiune**” pentru cel care nu a reușit: *Artem, văd că tu ai făcut un video excelent în parc săptămâna trecută. Sâmbăta aceasta, când mergi la plimbare, poți să îl iei și cu tine pe Maxim și să faceți misiunea împreună? Vă ajutați la pronunție și faceți clipul în echipă.*

Beneficiul Major

Prin această abordare integrată, transformi managementul clasei dintr-un sistem de control într-unul de **suport social**.

Tinerii înțeleg că în cadrul proiectului ROUA:

1. Nimeni nu este lăsat în urmă.
2. Procesul și efortul de a încerca sunt mult mai valoroase decât rezultatul perfect.
3. Clasa este un incubator de încredere care îi pregătește să înfrunte lumea exterioară în ritmul lor propriu.

Pentru a captiva cu adevărat o sală plină de tineri care învață o limbă străină, un profesor-voluntar trebuie să renunțe la postura de „catedră” și să folosească **secretele de culise ale facilitării lingvistice moderne**.

SECRETUL 1: „Slang-ul” ca momeală (româna de pe TikTok, nu din dicționar)

- **Logica:** Nimic nu ucide mai repede interesul unui tânăr de 17 ani decât textul: *Să învățăm formele de salut: Bună ziua! Ce mai faceți?*. Ei vor să sune naturali, să se integreze și să înțeleagă ce vorbesc tinerii români pe stradă sau în jocuri video.
- **Cum aplici la A1:** Introdu în fiecare lecție **un cuvânt-momeală** (jargon/ slang) pe post de premiu.
 - În loc de clasicul *Cum ești?*, învață-i: *Ce faci, boss?*, *Care-i treaba?* sau *Gata, s-a făcut!*.
 - Învață-i cuvântul *Mersi* în loc de *Mulțumesc* (este mai scurt, mai familiar și seamănă cu cel folosit internațional).
 - Cuvântul *Gen* (parazit lingvistic extrem de folosit de tinerii români). Când le explici că românii spun *gen* la fiecare trei cuvinte, tinerii ucraineni vor începe să-l folosească amuzați, simțindu-se „insideri”.

SECRETUL 2: Tehnica „Ochelarilor de Soare” (Protejarea statutului social)

- **Logica:** Pentru un adolescent sau un tânăr, cel mai groaznic lucru este să pară „prost” sau ridicol în fața colegilor lui. Dacă îl pui să vorbească singur și el greșește, frica de a fi judecat îl va face să se retragă.
- **Cum aplici la A1:** Niciodată nu pune un tânăr să răspundă singur la o întrebare grea dacă nu a apucat să testeze răspunsul înainte.
 - Regula *Gândește- Lucrează în pereche - Prezintă (Think-Pair-Share)*: Pui o întrebare (ex: *Ce ai cumpărat ieri?*). Le dai 30 de secunde să se gândească singuri. Apoi le spui: *Șoptiți-i răspunsul colegului de bancă în română*. Abia după ce s-au verificat între ei și au râs împreună, îi ceri unuia dintre ei să spună cu voce tare în fața clasei. Riscul de eșec este acum zero, pentru că răspunsul a fost deja „testat”.

SECRETUL 3: Externalizarea autorității (lăsați-i pe ei să fie profesori!)

- **Logica:** Tinerii urăsc să fie „predați”. În schimb, adoră să dețină controlul și să fie validați în roluri de lideri.
- **Cum aplici la A1:** Transformă-i în evaluatori ai profesorului.
 - **Tehnica „Prinde-l pe profesor”:** Scrie pe tablă un dialog simplu, dar fă intenționat o greșeală uriașă (ex: *Eu are un telefon* în loc de *Eu am*). Spune-le cu un aer misterios: *Am făcut o greșeală stupidă pe tablă. Prima persoană care o găsește primește dreptul de a veni la tablă să o șteargă cu buretele și să mă corecteze*. Sala va deveni instantaneu hiper-atentă. Vânărea greșelilor profesorului este cel mai bun sport de atenție.

SECRETUL 4: „Anchor Charts” și Clasa ca Ecran de Telefon

- **Logica:** Memoria de lucru a tinerilor de astăzi este puternic vizuală (obișnuită cu formatul Instagram/TikTok). Dacă ștergi tabla repede, informația dispare și din capul lor.
- **Cum aplici la A1:** Nu folosi tabla doar pentru a mângăli cuvinte temporare. Creează „Ancore Vizuale Permanente” pe pereții clasei.
 - Dacă ați învățat expresia *Cât costă?*, scrie-o pe o foaie mare A3 cu un marker negru gros, desenează un semn mare de dolar/ leu [\$ / L] lângă ea și lipește-o pe perete.
 - În timpul jocurilor de producție liberă, când un tânăr se blochează și nu știe cum să întrebe de preț, **nu îi spui tu**. Doar arăți cu degetul, în tăcere, spre posterul de

pe perete. El va privi acolo, va citi singur și va continua. Asta îi dezvoltă independența lingvistică.

SECRETUL 5: Muzica de fundal ca regulator de energie

- **Logica:** Liniștea mormântală dintr-o sală de clasă inhibă vorbirea. Când profesorul spune *Acum lucrați în echipe și vorbiți în română*, dar în sală este liniște completă, tinerilor le este rușine să înceapă primii pentru că „i-ar auzi toată clasa”.
- **Cum aplici la A1:** În momentul în care tinerii încep o activitate de grup sau de perechi (Practică Ghidată sau Producție Liberă), **pornește imediat muzică de fundal la un volum mediu-scăzut** (ex: muzică Lo-Fi, jazz instrumental sau chiar pop românesc actual la volum mic).
- **Efectul:** Muzica creează un „paravan acustic”. Tinerii simt că au intimitate în echipa lor, nu se mai aud unii pe alții atât de strident, iar nivelul de zgomot constructiv (socializare în limba română) va crește spectaculos. În plus, muzica le dictează subconștient un ritm dinamic de lucru.

SECRETUL 6: Tehnica „De la 1 la 5” pentru Feedback Anonim și Rapid

- **Logica:** Dacă întrebi o sală de tineri: *Ați înțeles cum se folosește verbul ”a vrea”?*, majoritatea vor da din cap că da (chiar dacă nu au înțeles), doar pentru a nu ieși în evidență.
- **Cum aplici la A1:** Cere-le un feedback fizic, discret. *Închideți ochii pentru 3 secunde și arătați-mi pe piept, cu degetele de la o mână, nivelul vostru de siguranță de la 1 la 5:*
 - 1 deget = Sunt complet pierdut, nu înțeleg nimic.
 - 3 degete = Înțeleg, dar am nevoie de exemple.
 - 5 degete = E super simplu, pot să îi explic și colegului.
- **Efectul:** Pentru că au ochii închiși sau fac semnul discret în dreptul pieptului, tinerii sunt 100% sinceri. Tu, ca facilitator, scanezi sala în 5 secunde și știi exact dacă poți trece mai departe sau dacă trebuie să reiei prezentarea, fără ca cineva să se fi simțit jenat.

FIȘE DE TESTARE INTERACTIVĂ ȘI GAMIFIED (NIVEL A1)

În educația non-formală, testul nu este un instrument de sancționare, ci un **joc de auto-evaluare** care consolidează cunoștințele.

Aceste modele sunt concepute gata pentru a fi decupate, printate sau folosite ca dinamică de echipă, menținând un nivel ridicat de interactivitate pentru tinerii

TESTUL 1: „Adevărat sau Fake?” (Test de Reacție Rapidă)

Instrucțiuni pentru voluntar: Acesta este un test de ascultare și cultură urbană. Profesorul citește enunțurile de mai jos. Tinerii au pe masă două cartonașe: unul **Verde** (Adevărat) și unul **Roșu** (Fake). La semnalul profesorului, toți ridică simultan cartonașul considerat corect.

Nr.	Enunțul citit de profesor (În limba română)	Răspuns Corect	Logica non-formală / Explicația
1	Dacă mergi la farmacie, poți să cumperi o pâine caldă.	FAKE (Roșu)	Fixează vocabularul legat de utilitățile orașului.

Nr.	Enunțul citit de profesor (În limba română)	Răspuns Corect	Logica non-formală / Explicația
2	Când ești în autobuz și vezi controlorul, îi spui: „ <i>Ce faci, boss?</i> ”.	FAKE (Roșu)	Amuzant; deschide o discuție despre când e ok să folosești slang-ul și când nu.
3	Formula „ <i>Aș dori o cafea, vă rog</i> ” este politicoasă și corectă.	ADEVĂRAT (Verde)	Validează structurile de bază pentru interacțiunea la cafenea.
4	În România, dacă un produs costă 5 lei, poți să plătești cu euro pe loc.	FAKE (Roșu)	Testează integrarea practică și cunoașterea monedei locale (RON).
5	Expresia „ <i>Unde este metroul?</i> ” te ajută dacă ești pierdut în oraș.	ADEVĂRAT (Verde)	Confirmă utilitatea frazelor de supraviețuire urbană.

TESTUL 2: „Meniul Încurcat” (Test de Supraviețuire la Restaurant)

Instrucțiuni pentru tineri: Lucrați în echipe de doi. Sunteți la un restaurant din București, dar chelnerul a încurcat etichetele din meniu. Trageți o linie (potrivți) între preț, produs și categoria corectă pentru a reface meniul:

[PRODUS]	[PREȚ]	[CATEGORIE]
------------	----------	---------------

- A. Pizza Grande ----- 1. 7 Lei ----- X. Desert (Dulce)
 B. Apă Plată ----- 2. 35 Lei ----- Y. Mâncare Caldă
 C. Papanashi ----- 3. 22 Lei ----- Z. Băutură Răcoritoare

Cheia de control pentru corectare (Peer-Correction):

- A se unește cu 2 și cu Y (*Pizza Grande - 35 Lei - Mâncare Caldă*)
- B se unește cu 1 și cu Z (*Apă Plată - 7 Lei - Băutură Răcoritoare*)
- C se unește cu 3 și cu X (*Papanashi - 22 Lei - Desert*)

Dinamica interactivă: După ce au potrivit liniile pe foaie, o echipă joacă rolul clientului și alta rolul chelnerului, citind cu voce tare rezultatul sub formă de comandă reală: „*Aș dori o Pizza Grande de 60 de lei, vă rog!*”.

TESTUL 3: „Alege-ți Superputerea!” (Test de gramatică funcțională)

Instrucțiuni: Completează spațiile libere alegând cuvântul corect din paranteză. Fiecare răspuns corect îți oferă un punct de „Superputere Lingvistică” în România.

- 1. Eu _____ (*locuiesc / locuiește*) într-un bloc aproape de parc.
- 2. (Tu) _____ (*Am / Ai*) o cheie pentru ușa de la intrare?
- 3. Mie _____ (*îmi place / îți place*) să mănânc papanashi cu smântână.
- 4. – Cât costă biletul? – _____ (*Costă / Cost*) 3 lei.
- 5. Autobuzul numărul 335 _____ (*vine / vin*) în stație în 5 minute.

Cheia Răspunsurilor Corecte:

1. *locuiesc* | 2. *Ai* | 3. *îmi place* | 4. *Costă* | 5. *Vine*

TESTUL 4: „Testul de 60 de secunde” (Evaluare orală de tip blitz)

Instrucțiuni pentru voluntar: Acesta este un test individual de viteză și fluiditate, excelent pentru faza de final de modul. Folosește cronometrul de la telefon. Tânărul trage un bilet dintr-un bol și are la dispoziție 60 de secunde să vorbească liber pe baza celor 3 indicii de pe bilet.

Nu se penalizează greșelile de pronunție, ci doar oprirea din vorbit.

- **Model de Biletul A:** [Numele tău] [Vârsta] [Orașul din Ucraina].
 - *Răspuns așteptat (AI):* „Mă cheamă Ilia. Am 19 ani. Sunt din Harkiv.”
- **Model de Biletul B:** [Supermarket] [Pâine] [Card].
 - *Răspuns așteptat (AI):* „Merg la supermarket. Cumpăr o pâine caldă. Plătesc cu cardul.”
- **Model de Biletul C:** [Weekend] [Parc] [Muzică].
 - *Răspuns așteptat (AI):* „În weekend merg în parc. Îmi place să ascult muzică.”

Ghidul Voluntarului pentru Notarea Non-Formală:

La finalul acestor teste, tinerii nu primesc note de la 1 la 10. Profesorul desenează pe tablă trei praguri de competență distractive, unde fiecare elev își plasează numele în funcție de punctajul acumulat (auto-evaluare):

- **0 - 2 puncte corecte:** Statut de „**Turist cu Dicționar**” (Mai avem puțin de exersat!).
- **3 - 4 puncte corecte:** Statut de „**Locatar de Cartier**” (Te descurci excelent pe stradă!).
- **5 puncte corecte:** Statut de „**Ghid Urban ROUA**” (Poți să îi ajuți și pe ceilalți!).

A fi profesor-voluntar fără studii în filologie sau pedagogie este, de fapt, o **super-putere în educația non-formală**. De ce? Pentru că nu ai apucat să deprinzi reflexele rigide ale școlii clasice. Tu nu vii la curs ca o autoritate academică, ci ca un **ghid, un prieten mai mare și o punte** între acești tineri și societatea românească.

Secretele de supraviețuire și succes pentru un profesor necalificat

1. Regula de Aur: Tu nu predai „Gramatică”, tu predai „Instrucțiuni de utilizare”

Nu încerca să le explici conjugări, cazuri (nominativ, acuzativ) sau reguli de fonetică. Nivelul A1 înseamnă supraviețuire.

- **GRȘIT:** Să pierzi 20 de minute explicând de ce verbul „a vrea” se schimbă la persoana a III-a.
- **CORECT:** Îi înveți formula ca pe un bloc de gheață gata construit: „*Vreau o apă*”, „*Vreau un bilet*”. Ei trebuie doar să schimbe ultimul cuvânt. Tratează limba ca pe un joc de Lego, nu ca pe o ecuație matematică.

2. Nu te speria dacă nu știi să răspunzi la întrebarea „De ce?”

Tinerii te vor întreba uneori: *De ce se spune „o masă (feminin), dar un scaun (masculin)?* Răspunsul tău sincer și eliberator trebuie să fie: *Pentru că așa s-a nimerit în română! Nici noi, românii, nu știm de ce. Important este cum sună, nu de ce e așa. Hai să repetăm!* Să recunoști că limba română are reguli ciudate te aduce mai aproape de ei și le scade stresul.

3. Folosește-te de telefoanele lor (Nu le interzice!)

În școala clasică, profesorul spune: *Puneți telefoanele în rucsac!* În non-formal, telefonul este cel mai bun aliat al tău:

- Când nu știi cum să mimezi un cuvânt, spune-le: *Căutați repede pe Google Images cum arată un leandru / o garofiță.*
- Folosește aplicații gratuite precum **Kahoot!** sau **Mentimeter** pentru teste. Tinerii adoră să butoneze, iar dacă fac asta în română, scopul tău a fost atins.

4. Nu vorbi NICIODATĂ mai mult de 3 minute încontinuu

Dacă te prinzi vorbind singur în fața clasei preț de câteva minute, oprește-te! Într-un mediu cu tineri ucraineni care fac efortul de a traduce în minte, atenția se pierde după 180 de secunde de monolog.

- **Tehnica Ping-Pong:** Spui o frază, pui o întrebare. Arunci o minge. Îi pui să lucreze în perechi. Tu trebuie să fii doar arbitrul care fluieră pornirea și oprirea jocurilor, nu actorul principal de pe scenă.

5. Traducerea este „inamicul” autonomiei

Cea mai mare capcană pentru un voluntar necalificat este să traducă fiecare cuvânt în ucraineană/rusă sau engleză pentru a merge treaba mai repede.

- Dacă traduci totul, creierul lor va deveni „leneș”: nu va mai asculta româna, ci va aștepta traducerea.
- Folosește imagini, desenează urât pe tablă (râsul apropie oamenii!), mimează cu tot corpul. Lasă-i să aibă acel moment de „Eureka!” când ghicesc singuri ce înseamnă cuvântul.

6. Sărbătorește greșeala ca pe un succes

Când un tânăr prinde curaj, ridică mâna și spune o frază plină de greșeli, reacția ta dictează viitorul lui în România.

- Dacă îl corectezi imediat pe un ton rigid, nu va mai vorbi niciodată.
- **Strategia:** Strigă *Bravo! Te-am înțeles perfect!*. Validează faptul că mesajul a ajuns la tine. Corectarea o faci prin „ecou” (reformulând tu corect în propoziția următoare) sau pur și simplu o lași așa dacă s-a înțeles contextul. La A1, **curajul de a deschide gura este de 10 ori mai important decât gramatica perfectă.**

7. Pregătește-ți trei „Jocuri de Urgență” în buzunar

Vor fi zile în care tinerii vin extrem de obosiți sau abătuți din cauza știrilor de acasă sau a problemelor de integrare. Planul tău de lecție s-ar putea să eșueze. Nu te panica!

- Oprește lecția de gramatică. Scoate din buzunar un joc simplu (cum ar fi *Mima, Adevăr sau provocare în română* sau pune-i să asculte o piesă românească de pe YouTube și să prindă din text 3 cuvinte cunoscute). În proiectul ROUA starea lor emoțională de siguranță și confort este pe primul loc.

Prezenta metodologie a fost elaborată ca material suport pentru curs pentru uzul personalului didactic necalificat, profesor-voluntar în cadrul proiectului *Îmbunătățirea accesului la educație în regiunile de frontieră ca un factor important al socializării și integrării în Uniunea Europeană*

Cod proiect: ROUA00342

Programul Interreg VI-A NEXT România-Ucraina 2021-2027 este finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat de statele participante la program.

www.ro-ua.net

Buget total proiect - 281.439,96 euro

Asociația „Strategia UE pentru Regiunea Dunării” - 166.881,48 euro

Fundația Județeană pentru Tineret Tulcea - 114.558,48 euro

Acest material a fost produs cu sprijinul Uniunii Europene. Conținutul acestui document intră în responsabilitatea Fundației Județene pentru Tineret Tulcea și nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene sau a structurilor de management ale Programului Interreg VI-A NEXT România-Ucraina 2021-2027.

fjt_tulcea@yahoo.com
+40 744 525 159, Tulcea, str. Isacței 24

ASSOCIATION
OF UKRAINIAN REGIONS
FOR THE DANUBE STRATEGY

